

de stuwing van de Veluwe-rand waarnemen aan de scheve stand van leem- en grindlagen.

Terug naar de Zoomweg en deze in n. richting vervolgen.

Punt 60: $x = 175.500$; $y = 445.000$. Eveneens een zandgat.

In de z.o. hoek enkele gebrodelde lemige zandlaagjes. Overige profielwanden gelaagde grindzanden.

18. DE KARTERINGSGEBIEDEN VAN DE STICHTING VOOR BODEMKARTERING

The survey areas of the Soil Survey Institute

door/by Ir G. G. L. Steur

Het hierna volgende overzicht is een aanvulling op de soortgelijke opgaven, die in de voorgaande delen van Boor en Spade werden opgenomen. Het is bijgewerkt tot eind 1951 en geeft dus de stand van de karteringen op 1 Januari 1952 weer.

Ter besparing van ruimte is niet meer de gehele lijst van karteringen opgenomen. Hiervoor wordt verwezen naar Boor en Spade IV 1950 blz. 87—100. Slechts die karteringen zijn vermeld, waaraan gedurende 1951 is gewerkt of die voor 1952 op het programma staan.

In een afzonderlijk hoofdstuk is een overzicht gegeven van de door de afdeling kleine karteringen t.b.v. streek- en uitbreidingsplannen onder leiding van Dr Ir W. J. van Liere en later van Dr Ir P. Buringh uitgevoerde opdrachten (zie hfdst. 19).

Het kaartje (fig. 1) geeft de ligging van de karteringsgebieden aan. De nummers van het overzicht corresponderen met die van het kaartje.

A Provincie Groningen

A3. *Het Oldambt.* De opname is in 1949 onder leiding van Ir L. A. H. de Smet begonnen aanvankelijk met het doel een grondige studie te maken van de oudere polders in de vroegere Dollard-inhammen. Ook het tussen deze inhammen gelegen schiereiland van Winschoten is in het onderzoek opgenomen.

In de loop van 1951 is besloten ook de jonge Dollardpolders in het onderzoek te betrekken, waardoor de grootte van het gebied thans ca 33.000 ha bedraagt. Er is thans ca 18000 ha gekarteerd. Het veldwerk zal in de loop van 1952 gereed komen. Dank zij het bodemonderzoek is in het gebied een grote belangstelling ontstaan voor het diepploegen, waarbij kalkrijke klei wordt boven gebracht. In verband daarmee werden een aantal proefpercelen in detail gekarteerd (zie hfdst. 8).

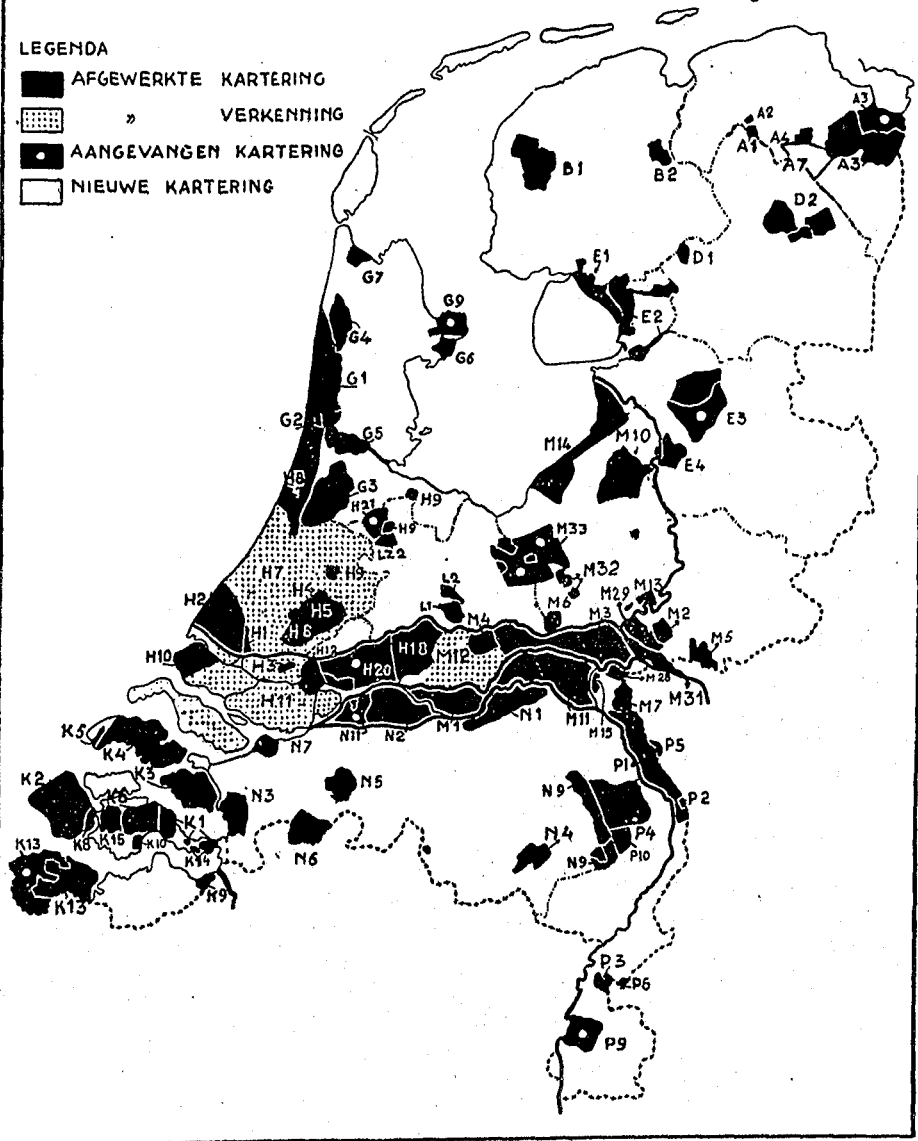
A5. *Typebedrijven in Groningen.* Een detailopname van 14 typebedrijven in opdracht van de Afd. Grond- en Pachtzaken van het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening. De kartering staat onder leiding van Ir L. A. H. de Smet en geschiedt in samenwerking

STAND VAN DE BODEMKARTERING PER 1 JAN. 1952

STICHTING VOOR BODEMKARTERING, WAGeningen

LEGENDA

- AFGEWERKTE KARTERING
- » VERKENNING
- AANGEVANGEN KARTERING
- NIEUWE KARTERING

met de Consulent voor Grond- en Pachtzaken in de provincie Groningen. Het werk zal begin 1952 geheel gereed komen.

- A7. *De Oude Veenkoloniën*. De opname van dit studieobject kon in verband met de uitbreiding van de kartering A3 nog niet beginnen. Het object staat op het programma voor 1952 en zal worden uitgevoerd onder leiding van Ir L. A. H. de Smet.

B Provincie Friesland

- B1. *Het knipgrondengebied om Tjum*. De kartering, die bedoeld is als studie van de knipgronden, is in 1948 aangevangen onder leiding van Dr Ir J. S. Veenbos. Er wordt thans gewerkt aan een afronding van het gebied, waarvan ca 13.000 ha gekarteerd is. De kaarten worden afgewerkt op schaal 1 : 25.000 (zie Boor en Spade III, 1949, hfdst. 10). Het ligt in de bedoeling de kartering in de toekomst af te ronden tot gehele kaartbladen van de Topografische Kaart, waarna een definitief rapport wordt uitgegeven.

- B2. *De Friese Wouden*. Deze kartering is in 1948 als detailopname begonnen onder leiding van Dr Ir J. S. Veenbos.

Van het vóór 1950 gekarteerde gebied wordt een interim-rapport samengesteld; de kaarten bij dit rapport zullen op schaal 1 : 10.000 worden afgewerkt. Het betreft een gebied van ca 4380 ha. In 1952 zal het werk voortgezet worden en evenals bij B1 afgerond worden tot gehele kaartbladen van de Topografische Kaart.

D Provincie Drente

- D2. *Delen van de gemeenten Rolde en Borger*. De opname van dit gebied is in de zomer van 1949 onder leiding van Ir H. C. de Roo begonnen. Er wordt speciale aandacht besteed aan de ontginningsmogelijkheden. Er is thans ca 4700 ha in detail gekarteerd. De opname wordt in 1952 voortgezet.

E Provincie Overijssel

- E2. *De Noordwesthoek van Overijssel*. Deze kartering begon in 1949 onder leiding van Ir J. C. F. M. Haans. Speciale aandacht wordt besteed aan nog in te polderen gebieden, de gronden langs de Steenwijker A en aan de oeverlanden langs het Meppelerdiep. Er is thans ca 7000 ha in kaart gebracht. De kartering zal in de loop van 1952 worden afgesloten. Het rapport zal niet gepubliceerd worden.

- E3. *Omgeving van Ommen—Dalfsen*. Deze overzichtskartering van ca 30.000 ha begon in 1949 onder leiding van Ir J. Schelling. Er is thans ca 9400 ha opgenomen. De kartering zal in 1952 worden voortgezet.

- E5. *Boskartering*. Het object van de boskartering is enkele gedeelten in het gestuwd praeglaciale en fluvioglaciale gebied. In 1951 werd onder leiding van Ir J. Schelling het Speulderbos gekarteerd.

M Provincie Gelderland

- M1. *De Bommelerwaard*. In dit gebied is de bodemkartering van Neder-

- land begonnen in 1943. Het rapport is in 1951 in druk verschenen in de Verslagen van Landbouwkundige Onderzoekingen.
- M3, M4. *De Betuwe*. Het verslag van de overzichtskartering van 35.000 ha onder leiding van Dr Ir F. W. G. Pijls en Ir H. Egberts is in 1951 verschenen in de Verslagen van Landbouwkundige Onderzoekingen.
- M6. *Wageningen en omgeving*. De detailopname van het landbouwgebied van de gemeente Wageningen, uitgebreid met de overzichtskartering van een deel van de gemeente Rhenen onder leiding van Dr Ir P. Buringh kwam in 1950 gereed en werd in 1951 gepubliceerd in de Verslagen van Landbouwkundige Onderzoekingen.
- M9. *Geologische kartering van het Pleistoceen van Nederland*. De opnamen worden door Dr R. D. Crommelin en G. C. Maarleveld in 1952 voortgezet op de Utrechtse Heuvelrug, terwijl de verkregen resultaten van Veluwe, Achterhoek en Overijssel nader worden uitgewerkt.
- M10. *De gemeente Epe*. De overzichtskartering van dit gebied onder leiding van Dr Ir W. J. van Liere kwam in 1948 gereed (zie Boor en Spade II, 1948, hfdst. II, 4). De resultaten werden gedeeltelijk gepubliceerd in het L.E.I.-rapport no. 111. Het gehele rapport zal in de loop van 1952 gepubliceerd worden.
- M11. *Het Land van Maas en Waal*. Het veldwerk van deze overzichtskartering, groot ca 27.000 ha, onder leiding van Ir L. J. Pons kwam in 1950 gereed. Er wordt thans gewerkt aan de samenstelling van het rapport dat vermoedelijk in 1952 zal verschijnen.
- M14. *Het randgebied van de toekomstige Zuidoost Polder*. De gedetailleerde overzichtskartering van een strook langs het IJsselmeer tussen Harderwijk en Kampen onder leiding van Dr Ir W. J. van Liere kwam in 1950 gereed. Het onderzoek geschiedde in samenwerking met de Bodemkundige Afdeling van de Directie Wieringermeer, Noordoostpolderwerken en de Afdeling Onderzoek van de Cultuurtechnische Dienst. De resultaten zullen gezamenlijk gepubliceerd worden.
- M28. *De Ooyolders*. Deze kartering, groot ca 1500 ha, stond onder leiding van Ir L. J. Pons. Het werk kwam begin 1951 gereed. De resultaten worden niet gepubliceerd.
- M29. *Het Polderdistrict Lijmers*. De overzichtskartering van dit poldergebied (met uitzondering van het Duivense Broek), groot ca 3250 ha, stond onder leiding van Ir L. J. Pons en werd uitgevoerd met het oog op een nieuw ontwateringsplan. De kartering kwam in 1951 gereed. Het rapport zal niet worden gepubliceerd.
- M31. *De Spijkse of Pannerdense Overlaat*. Het veldwerk onder leiding van Ir L. J. Pons voor deze overzichtskartering, groot ca 4000 ha, is vrijwel gereed. De opname is gemaakt in verband met de afsluiting van de Spijkse Overlaat, een ontwateringsplan en eventuele andere cultuurtechnische werken. De resultaten zullen niet gepubliceerd worden.

- M33. *Midden Gelderse Vallei*. Een overzichtskartering van ca 27.000 ha ten behoeve van een vruchtbaarheidsonderzoek door het Rijkslandbouwproefstation te Groningen en het C.I.L.O. te Wageningen in samenwerking met de Afdeling Onderzoek van de Cultuurtechnische Dienst. De opname is in 1951 aangevangen onder leiding van Ir R. P. H. P. van der Schans. Er is een begin gemaakt met de kartering in de omgeving van Barneveld en de Hoevelakense Beek. Thans is ca 3000 ha gekarteerd. De opname zal in de komende jaren voortgang vinden.

L Provincie Utrecht

- L1. *Omgeving van Werkhoven*. Detailkartering van ca 2000 ha, oefen- en studieobject voor studenten onder leiding van Ir K. J. Hoeksema.
- L2. *Omgeving Zeist en de Bilt*. Overzichtskartering van ca 1800 ha, oefen- en studie-object voor studenten onder leiding van Ir K. J. Hoeksema.
- LZ2. *Polder Wilnis-Veldzijde*. Deze polder werd in 1950 gekarteerd onder leiding van Dr Ir W. J. van Liere en Ir J. Bennema. In 1951 werden ter verkrijging van aanvullende gegevens een duizendtal boringen tot 3 à 4 m diepte verricht.

G Provincie Noord-Holland

- G1. *Kennemerland Noord*. Een overzichtskartering van ca 14.500 ha onder leiding van Ir H. C. de Roo ten behoeve van het streekplan en de tuinbouw (zie Boor en Spade III, 1949, hfdst. 22). De resultaten zullen eind 1952 gepubliceerd worden.
- G3. *De Haarlemmermeer*. Overzichtskartering van Ir J. C. F. M. Haans, aansluitend op de vroegere kartering van Ir den Engelse en Ir Dijkema. De resultaten zullen in de loop van 1952 gepubliceerd worden.
- G4. *Het Geestmerambacht*. Een overzichtskartering van ca 6600 ha onder leiding van Ir P. du Burck ten behoeve van de tuinbouw en de bedrijfssanering. De kartering kwam in 1951 gereed. Het rapport is in bewerking.
- G5. *Een gedeelte van de IJpolders*. Overzichtskartering van ca 4000 ha voor een onderzoek naar het verband tussen de opbrengst van de suikerbieten en het bodemprofiel door Dr Ir A. R. Güray. Het rapport is in dit deel van Boor en Spade gepubliceerd (zie hfdst. 1 en 2).
- G6. *Venhuizen*. Een gedetailleerde overzichtskartering van ca 1700 ha ten behoeve van de tuinbouw onder leiding van Ir P. du Burck. Het veldwerk kwam geheel gereed. De resultaten zullen niet worden gepubliceerd.
- G7. *Breezand*. Een overzichtskartering van ca 10.000 ha onder leiding van Ir du Burck teneinde de geschiktheid van de gronden voor de bloembollenteelt vast te stellen. Er is thans ruim 2.000 ha opgenomen. Het werk wordt in 1952 voortgezet.

- G9. *De Polder Grootslag*. Een detailkartering van ca 8000 ha ten behoeve van de tuinbouw en een ruilverkaveling. De kartering zal in 1952 onder leiding van Ir P. du Burck beginnen.

H Provincie Zuid-Holland

- H7. *Zuid-Holland ten noorden van Nieuwe Maas en Hollandse IJssel*. Een verkenning van ca 100.000 ha onder leiding van Dr Ir W. J. van Liere. Rapport en kaart worden thans bewerkt.
- H8. *De bloembollenstreek*. Een detail- en overzichtskartering van ca 15.000 ha langs de duinen tussen Haarlem en Leiden onder leiding van Ir K. van der Meer. Het rapport is ter perse.
- H9. *Veengronden in het Utrechts—Zuidhollandse grensgebied*. Een studie van de veengronden onder leiding van Ir J. Bennema. In 1951 werd in gedetailleerd overzicht de polder Noord Linschoten (430 ha) en de Puttepolder (250 ha) gekarteerd. Van een proefobject te Zegveld (15 ha) werd een detailkaart gemaakt. De omgeving van Boskoop werd in overzicht opgenomen en ook in de Prins Alexanderpolder werd gewerkt. Een onderzoek werd ingesteld naar het voorkomen van veenaarde, terwijl tevens medewerking werd verleend bij de bemonstering van veen, bagger en meermolm van de Loenerveenseplas. Het werk wordt in 1952 voortgezet.
- H11. *Zuid-Holland ten zuiden van Nieuwe Maas en Hollandse IJssel*. Een verkenning aanvankelijk onder leiding van Ir K. van der Meer, thans onder leiding van Ir J. van der Linde. De opname komt in 1952 gereed met uitzondering van de Alblasserwaard (H26) en de Krimpenwaard, die afzonderlijk gekarteerd zullen worden. De resultaten worden niet gepubliceerd.
- H12. *Tuinbouwcentra op de Zuidhollandse Eilanden*. Een detailkartering van een aantal tuinbouwgebieden in samenwerking met de Tuinbouwvoorlichtingsdienst, aanvankelijk onder leiding van Ir K. van der Meer, thans onder leiding van Ir J. van der Linde. De observering van de groei der tuinbouwgewassen op verschillende bodemtypen zal zo mogelijk in 1952 op bescheiden schaal worden voortgezet.
- H18. *De Vijfherenlanden*. Een overzichtskartering van ca 13.000 ha ten behoeve van een ontwateringsplan onder leiding van Ir L. J. Pons in samenwerking met de Afdeling Onderzoek van de Cultuurtechnische Dienst. Het veldwerk en het voorlopige rapport kwamen in 1951 gereed. De resultaten worden niet gepubliceerd.
- H20. *De Alblasserwaard*. Een overzichtskartering van ca 25.000 ha onder leiding van Ir J. van der Linde ten behoeve van de intensivering van de landbouw. De opname is in het tweede kwartaal 1951 begonnen en wordt in 1952 voortgezet.
- H21. *De Polder Groot-Mijdrecht*. Een gedetailleerde overzichtskartering van ca 2.000 ha onder leiding van Ir J. Bennema ten behoeve van een eventuele bekleiing. Het werk begon in 1951 en werd in hetzelfde jaar afgewerkt. De resultaten worden niet gepubliceerd.

K Provincie Zeeland

- K2, K8. *Walcheren*. Een gedetailleerde overzichtskartering van het gehele eiland onder leiding van Ir J. Bennema en Ir K. van der Meer. De opname kwam in 1947 gereed. Het rapport is ter perse en zal in 1952 verschijnen in de Verslagen van Landbouwkundige Onderzoekingen.
- K3. *Tholen*. Gedetailleerde overzichtskartering van ca 16.800 ha onder leiding van Ir S. F. Kuipers. Het rapport is grotendeels voor publicatie gereed.
- K4. *Schouwen-Duiveland*. Gedetailleerde overzichtskartering van ca 18.000 ha onder leiding van Ir S. F. Kuipers. Het rapport wordt samen met dat van K3 gepubliceerd.
- K5. *Het tuinbouwgebied van Haamstede—Renesse*. Een detailopname van ca 1850 ha onder leiding van Ir S. F. Kuipers en Ir P. du Burck. De resultaten zullen tezamen met die van K3 en K4 gepubliceerd worden.
- K6. *De Polder Brede Watering Bewesten Ierseke*. Gedetailleerde overzichtskartering van ca 9000 ha onder leiding van Ir K. van der Meer. Het rapport zal voorlopig niet gepubliceerd worden.
- K13. *Het Vrije van Sluis*. Gedetailleerde overzichtskartering van ca 30.000 ha onder leiding van Ir K. van der Meer in verband met toekomstige cultuurtechnische plannen. In totaal is thans 12.000 ha in kaart gebracht. De kartering is in 1950 begonnen en wordt in 1952 voortgezet.
- K15. *De Kraaijertpolders*. Gedetailleerde overzichtskartering van 3166 ha onder leiding van Ir L. J. Pons in samenwerking met de Afdeling Onderzoek van de Cultuurtechnische Dienst. De kartering kwam in 1951 gereed, aan het rapport wordt gewerkt. De resultaten zullen dienen voor het onderzoek van de Commissie Waterhuishouding en Verziltig in Zeeland.

N Provincie Noord-Brabant

- N1. *De Maaskant*. Detailopname van ca 5000 ha en overzichtskartering van ca 9000 ha onder leiding van Ir D. van Diepen. De publicatie is vrijwel gereed voor de druk en zal in 1952 verschijnen in Verslagen van Landbouwkundige Onderzoekingen.
- N7. *De polders rond Willemstad*. Gedetailleerde overzichtskartering van ca 5.000 ha onder leiding van Dpl. Ing. A. H. Acarla. De resultaten zijn in dit werk gepubliceerd (hfdst. 3).
- N9. *Delen van de Noord-Brabantse Peel*. Een overzichtskartering van ca 15.000 ha onder leiding van Ir D. van Diepen ten behoeve van de intensivering van de landbouw en de ontginning. Er is thans ca 10.000 ha gekarteerd. De opname wordt in 1952 voortgezet.
- N11. *De Biesbosch*. Kartering in gedetailleerd overzicht van ca 4.500 ha onder leiding van Ir I. S. Zonneveld ten behoeve van de inpolderingsplannen. De opname begon in de zomer van 1951 en wordt in 1952 voortgezet.

P Provincie Limburg

- P1. *Noord-Limburg (Mook-Bergen)*. Een overzichtskartering van ca 18.000 ha onder leiding van Ir J. Schelling. De opname kwam in 1948 gereed. Het rapport is ter perse en zal begin 1952 verschijnen in Verslagen van Landbouwkundige Onderzoekingen.
- P4. *Gedeelten van de Limburgse Peel (Venray—Horst—Sevenum)*. Een overzichtskartering van ca 15.000 ha onder leiding van Jhr Ir J. E. M. van Nispen tot Pannerden. De opname kwam in 1951 gereed. Aan het rapport wordt gewerkt.
- P9. *Het loessgebied van Zuid-Limburg*. Een detail- en overzichtsoptname van voorlopig ca 7.500 ha begrensd door Beek, Spaubeek, Nuth, Valkenburg, de Geul, de Maas, Beek. De kartering is in de zomer 1951 begonnen onder leiding van Jhr Ir J. E. M. van Nispen tot Pannerden en zal in 1952 worden voortgezet.
- P10. *Het Mariaveen onder Horst—Sevenum*. Een overzichtskartering van ruim 750 ha ten behoeve van de ontginning onder leiding van Jhr Ir J. E. M. van Nispen tot Pannerden. Het veldwerk kwam vrijwel gereed. Aan het rapport wordt gewerkt. De resultaten zullen niet gepubliceerd worden.

Behalve van de genoemde objecten en een aantal kleinere karteringen werd sinds 1948 onder leiding van Ir H. Egberts gewerkt aan het samenstellen van kaarten van Nederland, schaal 1 : 50.000 en groter. Daarop staan aangegeven waardevolle tuinbouwgronden en terreinen, die voor de tuinbouw van belang worden geacht door hun bijzondere kwaliteiten. Deze kaarten zullen dienen als grondslag voor de voorbereiding van het Tuinbouwvestigingsplan. De opname zal in 1952 worden voortgezet.

De gepubliceerde en nog te verschijnen rapporten van karteringen zijn opgenomen in de „*Verslagen van Landbouwkundige Onderzoekingen*” van de Directie van de Landbouw in de serie „*De Bodemkartering van Nederland*” en worden uitgegeven door het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf te 's-Gravenhage. Deze uitgaven kunnen via de postkantoren besteld worden.

De publicaties omvatten in het algemeen:

- a. een algemene beschrijving van de bodemgesteldheid van het betrokken gebied;
- b. een beschrijving van de onderscheiden bodemeenheden;
- c. een beschrijving van de bodemkaarten;
- d. een beschouwing voor de landbouwkundige waardering van de bodemeenheden;
- e. verschillende hoofdstukken, gewijd aan bijzondere bodemkundige eigenschappen, de geologie, waterhuishouding, landbouwkundige ontwikkeling, enz.

Bij de teksten wordt een bodemkaart en dikwijls ook andere kaarten, die in kleuren zijn gedrukt, gevoegd. De tekst wordt verduidelijkt met vele tekeningen, luchtfoto's en grafieken.

Voor een opgave van de reeds verschenen rapporten en de rapporten, die in 1952 zullen verschijnen, alsmede de overige publicaties van de Stichting moge worden verwezen naar blz. 267. Een overzicht van de publicaties, die niet in Boor en Spade werden herdrukt, wordt telkens in Boor en Spade opgenomen. De lijst is in dit deel afgedrukt op blz. 261.

Uit het bovenstaande blijkt reeds, dat niet alle rapporten en kaarten in druk verschijnen. Het is de bedoeling over enkele jaren over te gaan tot een systematische uitgave van de bodemkaart van Nederland op kaartbladen van de Topografische Kaart. Daarvoor worden thans voorbereidingen getroffen, die o.a. bestaan in het afronden van bepaalde karteringen tot volledige kaartbladen. Daarnaast blijft er in het werkprogramma ruimte voor de opname van bepaalde gebieden, waar men een bodemkundig onderzoek noodzakelijk acht. Opdrachten daartoe zullen gegeven kunnen worden door het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening en andere Departementen en door Provincies, Gemeenten, Veilingbesturen, e.d.

Summary

This is a list of the surveys which were started or finished during 1951 and those planned for 1952 (the most important surveys are indicated on fig. 1).

A list of the publications of the Soil Survey Institute is given on page 267. All the books in the series „De bodemkartering van Nederland” and the articles in Boor en Spade have ample summaries in English.

19. KLEINE KARTERINGEN

Small surveys

door/by Dr Ir P. Buringh

De Stichting voor Bodemkartering krijgt vaak aanvragen voor onderzoeken ten behoeve van een speciaal doel. In de meeste gevallen betreffen deze opdrachten bepaalde gemeenten of delen van gemeenten, waarvan men de geschiktheid van de gronden voor bepaalde vormen van tuinbouw wenst te kennen. De gestelde vragen hangen dikwijls samen met vraagstukken van planologische aard, in het bijzonder met streek- en uitbreidingsplannen. Eveneens worden bodemkaarten gevraagd in verband met mogelijkheden tot ontginning of in verband met bouwtechnische vraagstukken (wegenaanleg, huizenbouw, aanleg van sportvelden, parken enz.).

Sinds April 1948 is onder leiding van Dr Ir W. J. van Liere de „Afdeling Kleine Karteringen ten behoeve van Streek- en Uitbreidingsplannen” belast met alle speciale karteringsopdrachten. Voor zover de opdrachten gemakkelijk in het kader van de lopende grotere bodemonderzoekingen konden worden verricht, werden zij onder leiding van de betreffende karteringsleiders uitgevoerd.

De sinds April 1948 door Dr Ir W. J. van Liere uitgevoerde karteringsopdrachten zijn door hem in vorige delen in deze reeks beschreven (Boor en Spade III, 73—76 en Boor en Spade IV, 101—104).

Toen Dr Ir W. J. van Liere de dienst per 1 Juni 1951 verliet, werden de werkzaamheden door schrijver dezes overgenomen. De volgende onderzoeken vonden in 1951 plaats:

AZ2 *Aduard*

Onder leiding van Ir L. A. H. de Smet werd in deze gemeente een viertal kleine complexen grond onderzocht in verband met de aanleg van wegen en het projecteren van nieuwe huizen in het uitbreidingsplan.

BZ1 *Heerenveen*

In deze gemeente karteerde Ir J. C. F. M. Haans twee complexen in detail ten behoeve van het uitbreidingsplan.

EZ4 *Zwolle*

Ir J. Schelling had de leiding van een onderzoek van een deel van deze gemeente, waarbij gronden moesten worden uitgezocht, welke geschikt zijn voor de beoefening van tuinbouw. Later werd behoefte gevoeld aan een voortzetting van het onderzoek in andere delen van de gemeente. Hiermede is thans een begin gemaakt.

EZ5 *Losser*

In deze gemeente werd in het noordelijk deel langs de Duitse grens een complex gronden gekarteerd, welke deels ontgonnen en deels nog woest zijn. De opdracht had ten doel na te gaan in hoeverre er mogelijkheden voor ontginning van de woeste gronden zijn. De gegevens werden dienstbaar gemaakt bij het samenstellen van een ontginningsplan.

MZ7 *Apeldoorn*

Een groot deel van deze gemeente werd onderzocht om na te gaan in hoeverre gronden, welke geschikt zijn voor de groenten- of fruitteelt, voorkomen. Het onderzoek begon met de kartering van de bestaande tuinbouwbedrijven. Aangezien de reserve aan goede tuinbouwgronden in het onderzochte deel van Apeldoorn zeer gering is, wordt momenteel overwogen een nieuwe karteringsopdracht voor de rest van de daarvoor in aanmerking komende gronden te geven.

MZ8 *Hattem*

In deze gemeente vond een onderzoek plaats van een aantal complexen grond rond de stad met het doel de tuinbouwkundige kwaliteit hiervan te leren kennen in verband met het uitbreidingsplan.

MZ9 *Wychen*

Voor deze gemeente werden de bestaande bodemkundige gegevens van de kartering Maas en Waal door Ir L. J. Pons op bepaalde plaatsen nader gedetailleerd, ten einde een indruk te krijgen van de tuin- en landbouwkundige mogelijkheden van de verschillende gronden.

LZ3 *Amersfoort*

De lagere gronden, noordelijk, oostelijk en zuidoostelijk van de stad, werden onderzocht in verband met het uitbreidingsplan, waarin de verplaatsing van vele tuinders wordt overwogen.

LZ4 *Utrecht*

Momenteel is hier een onderzoek gaande dat alle gronden rond de stad Utrecht omvat met een totaal oppervlak van ruim 3100 ha. Het

grootste deel hiervan wordt in detail gekarteerd. De gegevens zullen later worden gebruikt voor het samenstellen van een uitbreidingsplan.

GZ5 *Castricum*

Het onderzoek van verschillende gronden in deze gemeente betrof in hoofdzaak het vaststellen van de geschiktheid van alle voorkomende bodemtypen voor verschillende vormen van tuinbouw.

HZ11 *Gorkum*

Dit onderzoek, dat in het kader van een veel grotere kartering onder leiding van Ir J. van der Linde plaatsvond en dat alleen een nadere detaillering van enkele delen van deze gemeente omvatte, had eveneens een tuinbouwkundig doel.

De Afdeling verzorgde verder het samenstellen van bodemkaarten met daarbij behorende agrarische geschiktheidskaarten van de gebieden: Y-mond, omgeving 's-Gravenhage en omgeving van Rotterdam. Hiervoor werd grotendeels gebruik gemaakt van reeds aanwezige gegevens, welke zo nodig nog werden aangevuld.

Ten slotte volgt hieronder een volledige lijst van bodemkundige onderzoeken ten behoeve van streek- en uitbreidingsplannen.

Object	Jaar	Grootte in ha	Karteringsleider
<i>Groningen</i>			
Groningen I	1947/48	420	Ir F. W. J. van Es
Groningen II	1948	350	Ir H. W. Schut
Hoogezand-Sappemeer	1949	1500	Dr Ir F. W. G. Pijls
Aduard	1951	20	Ir L. A. H. de Smet
Winschoten	1951	25	Ir L. A. H. de Smet
<i>Friesland</i>			
Heerenveen	1950	200	Ir J. C. F. M. Haans
<i>Drente</i>			
Emmen	1951		Ir H. C. de Roo
<i>Overijssel</i>			
Zwollerkerspel	1949	566	Dr Ir W. J. van Liere
Wijhe	1951	5600	Ir J. Schelling
Losser	1951	360	Dr Ir W. J. van Liere
Zwolle I	1951	500	Ir J. Schelling
<i>Gelderland</i>			
Harderwijk	1948	3350	Dr Ir W. J. van Liere
Epe	1948/50	16000	Dr Ir W. J. van Liere
Elburg	1949	2000	Dr Ir W. J. van Liere
Elspeet	1949	50	Dr Ir W. J. van Liere
Zutphen	1949	66	Dr Ir W. J. van Liere
Apeldoorn	1951	2250	Dr Ir W. J. van Liere
Hatterij	1951	70	Dr Ir P. Buringh
Wythen	1951	1400	Ir L. J. Pons
Nijmegen	1949	2300	Ir L. J. Pons
Ooyolders	1950	1500	Ir L. J. Pons
Huissen I	1947	454	Ir H. Egberts
Huissen II	1949	1260	Ir H. Egberts
Ophemert	1948	100	Ir L. J. Pons
Arnhem	1949	100	Ir H. Egberts
Batenburg	1948	500	Ir L. J. Pons

Object	Jaar	Grootte in ha	Karteringsleider
<i>Utrecht</i>			
Amerongen	1948	100	Dr Ir F. W. G. Pijls
Utrecht I	1949	400	Dr Ir W. J. van Liere
Amersfoort	1951	600	Dr Ir P. Buringh
Utrecht II	1951/52	3100	Dr Ir P. Buringh
<i>Noord-Holland</i>			
Uithoorn	1948	760	Dr Ir W. J. van Liere
Naarden I	1948	100	Dr Ir W. J. van Liere
Naarden II	1948	100	Dr Ir W. J. van Liere
Amsterdam	1948	1800	Dr Ir W. J. van Liere
Beverwijk	1948	250	Ir H. C. de Roo
Aalsmeer	1949	1300	Dr Ir W. J. van Liere
Castricum	1951	200	Dr Ir W. J. van Liere
<i>Zuid-Holland</i>			
Charlois	1945	700	Dr Ir W. J. van Liere
Kethel	1945	1000	Dr Ir W. J. van Liere
Katwijk	1948	1185	Dr Ir W. J. van Liere
Alkemade	1949	7	Dr Ir W. J. van Liere
Leidschendam	1949	200	Dr Ir W. J. van Liere
Noordwijkerhout	1949	100	Ir K. van der Meer
Valkenburg	1949	465	Dr Ir W. J. van Liere
Gorkum	1951	100	Ir J. van der Linde
Oostvoorne	1951	140	Dr Ir W. J. van Liere
<i>Zeeland</i>			
Souburg	1948	30	Ir K. van der Meer
Zierikzee	1948	3	Ir S. F. Kuipers
Vlissingen	1949	55	Ir K. van der Meer
<i>Noord-Brabant</i>			
Bergen op Zoom	1948	6075	Ir J. C. F. M. Haans
Breda	1948/50	3900	Ir D. van Diepen
Heeze	1950	3950	Ir D. van Diepen
Oudenbosch	1950	1600	Dr Ir W. J. van Liere
Zundert	1950	9000	Dr Ir W. J. van Liere
<i>Limburg</i>			
Arcen en Velden	1948	10	Ir J. Schelling
Nieuwstadt-Susteren	1948/49	613	Ir J. Schelling

Summary

The writer describes several small surveys. Many of the surveys have been made in order to find soils, which are suited for horticulture, but also a number of surveys has been carried out for the purpose of town- and countryplanning.